

Magazin za kulturu, umjetnost i obrazovanje-Magazine for culture, art and education

„In a country of hate the most hated one is the one who does not know how to hate.“ Ivo Andrić

Sarajevo, Bosnia and Herzegovina, Europe

as of Sept. 2009

DIOGEN

pro kultura magazin pro culture magazine

„U zemlji mržnje najviše mrzi onoga ko ne umije da mrzi.“ Ivo Andrić

E-mail: editors@diogen.com

MI OBJEDINJUJEMO RAZLIČITOSTI...WE ARE UNIFYING DIVERSITIES

Emilija Mijatović

PAUČINA IZGUBLJENOG SJEĆANJA

Jednom možda,

Stavit ću sebe

Kao riječ na papir,

A trebala ne bih,

Ogoljena mi duša,

Postat će krivac

Vama sucima,

I tužiteljima,

I krvnicima

MOJIM!

*Sudit ćete pravdom
Nekog vašeg življenja,
Sve slabosti moje,
I krive postupke,
I riječi neke izrečene,
Zaboravljene al' ucrtane
U koordinate postojanja,
Da se nađu,
Da ih ima,
Ako treba,
Za ne daj Bože...*

*Blatnjavih emocija,
Zaboravljenih ljubavi
U labirintima sjećanja,
Stajat ćete sučelice,
Gledati me netremice,
I suditi,
I tužiti,
Svojim životom porediti,
Sve moje proživljeno,
Pred vas prostrto!*

*U uspomene provaliti,
Korake mi slijediti
Po stazama meni znanim,
Vama stranim,
Korake moje izgubljene,
U prošlom vremenu
Nalaziti,
Sustizati,
Pa gaziti!*

*Dušu mi ogoliti, zasramiti,
Svojom usporediti,
Pogrdnim imenom nazvati,
Osuditi,
Na stup srama prikovati,
Popljuvati
Pa ostaviti,
Na milost i nemilost,
Znanih i neznanih.*

I sve to iz nemoći,

*Sve to iz srama,
I saznanja
Nemogućnosti satiranja!
Jer znate...
Toliko bar znate,
Da naga mi duša
Paučinom ogrnuta,
Paučinom
Izgubljenog sjećanja,
Korača,
Pa lebdi,
Pa leti
I traži,
Nasušnu potrebu postojanja,
U ovom svijetu nestajanja!*

NEKOPIRATI

TRAŽIMO SE...

*Tražimo se u koraku,
U sjenama pregaženim
U zvucima prigušenim
U pogledima sakrivenim
U usnama neljubljenim!*

*Tražimo se u postojanju,
U bojama crno-bijelim
U mirisima ishlapljelim
U neodsviranim etidama
U zaboravljenim versima!*

*Tražimo se u beskrajju,
U neopjevanim ljubavima
U izgubljenim svjetovima
U potonulim nadama
U nedosanjanim snovima!*

Tražimo se pritisnuti,

U praznini postojanja

U pomrčini svitanja

U vrtlozima smiraja

U šutnjama gromova!

Obnevidjeli,

Traganjem izmoreni,

Nesvjesni pripadanja,

Sudaramo se u procjepu

Zajedničkog postojanja!

NE KOPIRATI

REKAO SI MI...

Rekao si mi

Moje si...

S pogledom prikrivenim,

Rekao ne nužno glasno,

Ni nužno iskreno,

Vezah se za rečeno,

Ne misleć ni trenom na lažno,

Na izgovoreno smišljeno,

Sa figom za leđima.

Rekao si mi,

Zbog tebe sve bacam u prošlost,

Od sutra sam novi...

Rekao...

I oteo mi uzdah sa usana,

I slomio strahove,

I dao razloge,

Da pomislim...da može,

Ali ne može...

Jer tebe promjeniti se ne da.

*Ti si riječit,
Poslije tebe ostaje samo nada
Da takav je jedan,
Mogućnost mala da sretne se
Baš isti lažljivac bijedan.*

*Rekao si mi...
Pred zoru zaboravio riječi,
Otišao si žurno noseći
Sve poljupce s mojih usana,
Vrelinu dodira mojih bedara,
Nestao si zatvorivši vrata,
Kao da ni bilo te nije
Tren prije u mojim dlanovima.
Rekao si mi ...
Ne nužno iskreno...*

UKLETI HOLANDEZ

*Izgladnjujem sebe u nebrojenim trajanjima,
Ne postavljam stolove delicijama
Iz vrta Edena,
Nema tu onih finih u prolazu dodirivanja,
Ni ispunjenih kristala rozea u gledanjima,
Prazni su čipkani stolnjaci oko mene svijeni,
Dekor tijela nedovršen....plačan,
Jer ni tijelo moje nije dovoljna inspiracija,
Ni dovoljna motivacija za užitak vrijedan,
Ni gledanja ni dodirivanja,
Ni pronalaženja novih pregiba željom urešenih,
A neprimjećenih..
Tek ovlaš okom pređenih,
Ti si tu...na korak od mene,
Ruka je tvoja u dodiru bliska,
Ali ...dodir tvoj ne ćutim...
Jer i pomisao da toplinu osjetit bi mogao,
Ti kao tat sred mrkline bježiš,
Povlačiš prste k sebi, bol u pogledu se gnijezdi,
I kao ukleti Holandez jedri...bezciljan*

Sred pučine življenja....

Izgladnujem sebe nediranjima... nevoljenjima,

Isposnik sred trpeze ljubljenja....

Tragač u traganju, ispirem sjećanja

Tražeci naznaku nehotičnog griješenja,

Nalazeć grešku spajanja...pa mučenja,

Dvoje što spojiti se trebalo nije.....

NE KOPIRATI

ZAMRZNI NAS...

Zamrzni nas u pola riječi,

U pola pogleda što među nama sijeva i reže

Oštricom nazubljenom, da boli više, mnogo više

No što tren oštrog presjecanja bolan je,

Zamrzni nas u pola pokreta ruke što naum i namjeru ima

Letenja i povrijeđivanja,

Mene, tebe, nas...

Ili tek namjeru udarca bijesna o staklenu ploču stola

Presliku srca otkrivenog, na dlanu pruženog, ranjivog

Zamrzni nas u namjeri odlaska...

I prije no što noga odlijepi se od soga,

I prije što impuls kretnje prostruji tijelom,

Do zadnjeg živčanog sklopa stopala...prema...

Van iz ovog crnila...mraka dva ubijena življenja,

Zamrzni nas...hiberniraj do proljeća,

Uspori nam život...isperi misli...

Ne dozvoli trenu da uništi ono...

Ne dozvoli.

Od ovog sam već bolesna do duše,

A ono što moglo bi biti,

*Što bi se moglo izroditi tek bolno će biti,
I velikim slovom kraja pisati,
Zamrzni nas ...do ozdravljenja!
Neka netko nađe lijek, nebitno tko će biti
Nađimo taj medikament...
Spasimo dva ljudska vijeka,
Od uništenja...ili samouništenja
Nije ovo rak rana...neizlječiva gnojna tvorevina
Pa danas za sve ima promjena....
Možda jednostavno...vrati nas u dan prije....
Ne mora ni dan....u tren prije...
Nek kazaljka sekundara pogriješi smijer kretanja,
Vrati se zbunjena krug unazad,
Prije oštine...i nauma...i siječenja...
Vrati nas u voljenja...podsjeti mozak
Na ona lijepa razmišljanja,
Izbriši sleđenu sliku trena raspadanja...
Zamrzni nas...
I oživi nas...u minutu prije ovog zasijecanja,
Nazubljenom oštricom amputiranja,
Na spojištu tvog i mog postojanja,
Zamrzni nas....*

ONA ZNA...

*Uletih u prošlost naglavačke,
Samo s jednim ciljem,
Da čvrsto te za ruku primim,
S tobom krenem,
Kroz istu onu gadljivu,
Plavo zeleno želatinu,
I onaj uski lijevak,
Da uži ne može biti,
Provučem se s tobom,
Preskočim sadašnjost...
Jer ista mi kao i prošlost,
I preko crte, jedva vidljive
S tobom u budućnosti nađem se.*

*Ludo zar ne?
Ma to ti oči i bez riječi govore,
A usta ti još širom otvorena,
Zaboravljena, nebitna ostala,
Zatvoriti ćeš ih kad shvatiš
Zašto sam ovo učinila,*

A valjda, shvatit ću i ja, za sad ...ne pitaj!

Reći ću ti tek ono što znam...

Hodam stvarna,

Mada više na prikazu ličim,

Potpuno nestajanju prepuštena,

Već dobro potrošena,

Okrznuh je nesvjesna...ali potpuno svjesna

Izgovorenog imena,

A opet...ma nisam bila svjesna

Ni nje ni imena,

Samo svoga okreta i pogleda

Zarobljenog na zuba dva,

Što viriše iz njenih usta

U osmjech iskrivljena.

Prođe mi kroz glavu, žena je ponosna,

Voli ona ta svoja zuba dva,

Više no što bi voljela usta puna bisera.

Pogleda me iskričavo, bez riječi

Bez ponavljanja izgovorenog.

Okrene se kao čigra i nestade,

Kao da tren prije tu i bila nije.

A ja ukopana,

U sebi prosijavam sjećanja,

Sijem kao da sito cijeli život

Ispuštala iz ruku nisam,

Sijem grozničavo mulj života,

Kao tragači za grumenom zlata,

Ne znam što tražim, ali ne prestajem,

Slova jedva razaznajem,

Anagram nečega...

Neeeee, to su slova tvoga imena!

Ostalo znaš, ostalo iz sebe prizivaš,

Teško je, al' shvaćaš,

Morala sam po tebe doći,

Iz prošlosti te izvuci,

Sadašnjost preskočiti,

U budućnost odvući.

Tu smo...gledaš me...gledam te,

Za početak, dovoljno je,

Za ostalo, pobrinut će se

Ona sa sredine priče,

Širokog osmjeha sa zuba dva,

Vrijednijih od punih usta bisera.

Ona zna...reći će....

NE KOPIRATI

NI SLIČAN, NI NALIK

*Dal' iz mog tijela si isčupan,
Dal' meso si moga mesa,
Il' iz krvi iscrtana slika,
Idila oslikana u crveno prelivena,
Nekim čudom oživljena!
Tko si ti, što blizak si mi,
Koga osjećam
Mišlju i razumom, kao svoje,
Kao netom probuđenu želju,
Ti, tko si ti?
Što žudnju mi u utrobi budiš,
Pa pališ i pečeš čežnjom,
I dodir svoj kao melem
Po meni razlivaš,
U kožu ulivaš osjećaj
Netom probuđen, a silan!
Odakle te znam, jer znam te!
Iz sebe te vadim, jer moj si!
A ime ti ne znam, stranac si!
Tijelo te ćuti, i hoće, i grabi*

*I uzima bez straha, jer iz mene si,
Stvoren u meni kao slika,
Kao silna potreba u meni nikla,
Il' sam te iz svoje želje zazvala,
Prizvala, pozvala, oživila
I ja si, a lik ti meni
Ni sličan, ni nalik,
Stran si, a moj si,
Potreba moja i moje htjenje,
Živa slika u snovima stvorena
Predamnom stoji, oživljena,
Moja, baš onakva kakvu sanjah
Kroz vijekove, kroz mračne tunele
Neproživljenog vremena,
Odsanjanog i kad budna hodih,
Viđenog kad oči sklopih,
Moj za navijek, za mene
Od mene stvoren, neostvaren,
U san prelijep pretvoren!*

PITATI ĆEŠ SE

Noćas će moje misli

Tebi poletjeti,

Tebe dotaći,

Nećeš ni osjetiti,

Tek rukom ćeš ,

Umorno čelo dodirnuti,

Pomisliti,

Još jedan dan je nestao

Za horizontom,

Pitati ćeš se,

Kao što već znaš

Pitati se s noći,

Što li radi,

Da li živi...ili kao ja

Tek broji života dane!

Nećeš znati da tu sam,

Da lebdim u nekom obliku,

Ni živa ni svoja,

Nego tvoja,

Još uvijek,

*Ma zauvijek!
Nećeš me osjetiti,
(I to je moja pokora),
Ni prisustvom tijela,
Ni dodir usana usnama,
Lak ali znan,
Prepoznatljiv,
Među milijun poljubaca!
U bilo kom vremenu,
Znao si,
Kao što ćeš i sada znati,
Da moj je,
Pa ćeš pomisliti,
Eto od siline želje
Počinjem luditi,
Zdrav razum gubiti,
A ja...
Uvijek ću se vraćati,
Uvijek te imati,
Jer...uvijek ćeš baš
Kad osjetiš,
A ne vidiš,*

*Na mene pomisliti,
Iz sjećanja prizvati,
Gotovo siguran biti,
Kao jeste,
A opet...
Kao nije,
I znat ćeš,
U dubini sebe,
Da vrijeme za nas
Ne znači starenje,
Da mjesto za nas
Ne znači daljine,
U nekom međuvremenu,
I međuprostoru,
Postojimo,
Neuništivi živimo,
I začudo,
To nam je dovoljno!*

NEKOPIRATI

STOJIM...I OSTAJEM

*Jesi li san potrošene mladosti,
Izgubljenih ljubavi,
Neostvarenih htijenja,
Jesi li tek kreatura
Bivših ljubavnika,
Jedno tijelo,
Stotine želja,
Jesam li te sama stvorila
Prizvala te iz prošlosti,
Nespremna,
A ti stvarnost postaješ,
Predamnom stojiš,
Nestvaran u odrazu srebra,
Rasutog u milijun čestica s neba,
Činiš se kao mjesečeva kreatura,
Odgovor na moje molitve,
Na srca želje,
Na sve moje u trenu nespokoja,
Kad crnilo zauzme,
A nada nestane, nestvarna,*

*U beznadu trena prizivaš pomoć,
Molitvu sa usana ne skidaš,
U tišini noći, u samoći,
Bezglasna...*

*I sad stojiš predamnom,
Na korak,
Blizak,
Lako te dodirnuti,
Ako ruku pružim,
Pod prstima ću te osjetiti,
Ako je pružim...al ne pružam,
Za leđima ruke kukavice skrivam,
Pa šaku šakom mrvim...ne osjećam,
U samoću zaleđena,
Sve sam samo ne odvažna,
Sve sam izgubila...bezželjna,
Svoj sam krvnik, od sebe omražena.*

*I eto, stojim
Na korak od tebe,
Stojim ...i ostajem...*

Ni ne gledam te, obnevidjela kukavica,

Ti stvaran, ja nestvarno izgubljena,

U svojim previranjima potrošena,

U agoniji čekanja izmjenjena,

U koraku ukopana...

NE KOPIRATI

OSAMA SVETA

*Ako kažem ti, idemo
U osamu svetu,
Dal' sam sebična?
Dal' se mnome igraju
Crne sile, nečiste?
Pitanjima se saplićem,
Dal' ćeš prepoznati
U meni potrebu pripadanja,
Tebe meni, mene nama
Ona naša dijeljenja,
Još su stvarna traganja,
Za mjestom
Koje stoljećima sanjam,
Razapeta silinom davanja,
Umorna od njihovog grabljenja,
(Sve su mi odnijeli nesiti),
Sveli me na ostatke, bezlične
Daješ do kosti, a oni bi više
A oni traže,
Velika im htijenja, neucrtanih granica,*

*Sebe sam pogubila,
Pola vijeka potrošila,
Na njih, prije mene
I one poslije mene, od mene stvorene.*

*Sad skupljam mrvice sebe
Za nas,
Pa koliko traje...a kratko nam vrijeme.*

*Ako ti kažem...
Vrijeme je samo za nas,
Hoćeš mi povjerovati,
Ili ćeš se u nevjeri nasmijati,
Ti me jedini znaš,
Barem tako svima pričaš,
I ponavljaš,
Da vučica sam,
Promjenim dlaku, trendom slijediva
Ali čud mi znana...nepromjenjena.*

Spremam se reći,

*I usta sam otvorila,
Otvorila...izatvorila,
Riječi sam pogubila, sramotna kukavica,
I tebe sam
U silnom davanju greškom dala,
Jer ovo što predamnom je
Tek liči na tebe,
Ali nema tvoj pogled,
Ni dah,
Ni osmjeh,
Tebe sam nesvjesna
S nekom u vremenu dijelila,
Naivna....*

NE KOPIRATI

TI ZNAŠ...

*Čitaš mi riječi usnama,
Neizgovorene ubireš dodirom,
Upijaš svaku riječ u kapljicu mene pretočenu,
Halapljivo, kao vodu sred pustinje, žedan
I znaš...*

*Gledaš me dodirom,
Svaku liniju tijela mi prostrtog,
Vrščima prstiju bojaš svojim viđenjima
U sebe slažeš platna mojim imenom obilježena,
I znaš...*

*Osjećaš moje misli ledom okovane,
Mrzlinu u slojevima netopivu vijekovima,
Rastačeš u rosulju, ubranu svojim dlanovima,
Toplinom život daješ, pa vajaš moje misli od iskona,
I znaš...*

*Ispisanih riječi pročitana,
Ogoljenih oblina bezsramna,*

*Razotkrivenih misli rastočena,
Ja sam ti snoviđenje...ili iskupljenje,
Ti znaš...*

NE KOPIRATI

ONA ŠTO OČIMA PITA TE, BRBLJIVA

Pitam te bezglasna

Između dva trenom prekinuta poljupca,

Zjenicom oka u tvoju zaronjena, brbljiva,

Pitam te pogledom, znatiželjna,

Ili tek u dubini sebe povrijeđena,

Pitam te vjekovima,

Od onog pogleda, do tijela pripadanja,

Voliš li me?

Pitam očima...ne progovaram,

Nisam heroina novoga doba,

Bojim se odgovora i gubljenja,

I onog poslije

Kao i ovog sada,

Jer grize me iznutra,

Al' ako kažeš da sve ti je ovo

Igra staklenih perli razasutih,

Ostati ću bez onog možda,

Pa onda...tek očima progovaram,

Jer...ako me voliš...

Kako me u istom trenu mučiš

*Spoznajom neprikrivenom da ima je,
Da tu je,
S one druge strane tebe Ona je,
Tvoja, njoj se vraćaš poslije svega,
S njom dijeliš zore i sumrake
Sa mnom samo ukradene trenutke,
S njom imaš buđenja, i snove odsanjane,
Sa mnom samo dopunjavnje...
Praznog hoda,
A opet...nisam heroina novog doba,
I skupljam mrvice razbacane od tebe do sebe,
Plazim bez ponosa,
Ne postavljam pitanja,
Odgovore sam davno u sebi zaključala,
I dijelim te svijesna, ne s njom
Dijelim te sa samom sobom,
Sa onom što bezrezervno voli te,
I onom što očima pita te...
I od očiju tvojih odgovor ne čuje,
I zbog toga sretna je...
I uz tebe ostaje...pomirena...
U očima tvojim bez odgovora izgubljena...*

BEZ ARKE, NOE I SPASENJA

*Uzavrelo se nebo smračilo,
Ključaju oluje u slojevima sivila
Sudaranja svijetova,
Buđenja vjetrova,
Sile moći, svemoći,
Na bojištu uništenja,
Koplja se lome u udaranju,
Zveče krici gromova,
Sjevaju munje slomova,
Uništenje svega poznatog,
Ili možda...*

*Možda pročišćenje,
Ispiranje crnila zemljom posađena
Polja korova, sjeme zlotvora,
Otvaranje neba, kiša kao rijeka izlivena,
Mora se izdižu iznad obala,
Potop se ponavlja,
Potop ljudskog roda,
Sveg živog, što niče i hoda,*

*Sve nestaje, bujice ga raznose,
U duboke vode odnose,
Da nestane, da nema ga,
Ništa više ne ostaje.*

Potop...

*Odluka suca svega stvorenog
Odluka nepovučena, nepromjenjena,
Povijest već viđena,
Velikim slovima ispisana,
Ali nema arke ni Noe ni spasenja,
Nema prethodne opomene,
Ni šanse dane,
Da ne zatre se sjeme svega,
Ovoga puta, bez najave,
Bez upozorenja.
Dal' bez upozorenja?*

*Hoćemo li i u ovakvom trenu
Licemjeri biti, pa poreći
Da stoljećima za znakove ne mareći,
I protiv sebe radeći,
Ne posustajemo u ludostima,
Tjeramo zabranjene vode
Na svoje mlinove,
Igramo se u rajskom vrtu,
Plod jabuke beremo,
Jabuke zabranjene jedemo,
Misleć' da ne vidi što događa se!*

*Trošimo odavno strpljenja potrošena,
Umišljamo si važnosti,
Da miljenici smo njegovi,
Djeca rođena, koja vole se
Ma šta učinila,
Koja sve mogu,
Gospodariti svime*

Što hoda i niče,

Al' nismo,

Niti ćemo ikada biti!

Svjesnost smo izgubili,

Oholost kao vrlinu prihvatili,

Pa sad kaznu dobijamo,

I začudo u trenu potopa,

Bez arke, Noe i spasenja,

Još uvijek neshvaćamo,

Vlastitu krivicu negiramo,

U čudu oči širimo i nestajemo...

Bez oprostjenja ostajemo!

NEKOPIRATI

DA MOGU ŠKRIKNUT – u dalmatinskom dijalektu

K'o zvir sam satrana,

U straju zgrčita,

Mrklinon ovita,

Mrklinon duše mi

I tila mi moga,

Ranitoga !

Sve i da mogu plakat',

Da mogu škriknut'

Iz dubine duše,

Rič ne bi znala,

Rič izabrat',

Rič izustit'

Jer šta reći,

Komu pričat'

Kad nitko ne sluša!

Kad svi govoru

A i ja sa njima.

Niti njih čujen!

Niti čujen sebe!

A stra me stišće,

Oko mene mota,

K'o kadena

Teška

Oko duše ide,

Tilo mi vriđa,

Friži ostavlja,

Friži duboke,

Friži krvave!

Pa mi se čini,

Eto me u paklu,

Danteovom paklu,

A oko mene

Slični meni,

Obnevidili, u tmuni

A usrid bila dana

Izgubljeni,

A puti nan znani.

A znan,

Ako ne progledan,

Ako na obzorju

Barku ne vidin,

Utopiti ću se

U neveru života moga,

A i vi smenon,

Sa iston sudbinon!

I spominjat će me dragi,

Spominjat će me mrtvi,

Didovi moji, ćaće roda moga!

Spominjat će me

Povist dritih i pravednih!

Spominjati će me nerođeni,

Jer ostat im neće

Ni kamen na kamenu,

Ni drača do drače,

Ni škrapa do škrape!

A škriknen li,

A škriknemo li,

Možda se nešto i promini,

Možda....

Ali ćemo znati

Da smo pokušali...

Da nismo od straja

Zamučali!

NE KOPIRATI

PRST U MORE

Osjećam li u sebi promjene,

Neobjašnjive,

Igre mene i mene,

Od objašnjivog sakrivanje,

Zaobilazim

Zamke svojih monologa,

Preskačem prepreke

Visokih zidova,

Djela masona,

Djela nekih neznanih

Neimara,

Vizionara ,

I samo jedno želim,

Malo,

I lako ispunjivo,

Do mora stići,

Prst u more umočiti,

Sa svijetom cijelim se spojiti,

Ma mogu do koljena ući,

Sebe cijelu dati,

*Jer...ja tako radim,
Ne važem kad dajem,
Ne mjerim,
Ne uspoređujem,
Dajem,
Dajem uvijek,
I davati ću uvijek,
I stavljam prst u more,
Dajem sebe,
Za tebe...tebe...i tebe,
I nije važno što ne znam vas,
Sad smo jedno,
Morem vezano, spojeno,
I sigurna sam, da u trenu ovom
Bar jedan neznani
Ali bliski po želji,
Tamo daleko...
Na kraj svijeta,
Sa mnom će se dodirnuti,
Sa kapljicom mora prepoznati,
I osjetiti... znati...
Bliskosti trena velikoga,*

*U spajanju,
Pronalaženju,
Prepoznavanju...
ČOVJEKA!*

PR

DIOGEN pro kultura
<http://diogen.weebly.com>

NE KOPIRATI